

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Білоцерківський національний аграрний університет
Словацький сільськогосподарський університет, м. Нітра
ДУ «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»
Білоцерківський технологічно-економічний коледж
Козелецький коледж ветеринарної медицини
Компаніївський коледж ветеринарної медицини
Золотоніський коледж ветеринарної медицини
Олександрійський коледж
Бобринецький коледж ім. В. Порика
Тулчинський коледж ветеринарної медицини
Маслівський аграрний коледж ім. П.Х. Гаркавого

Міжнародна науково-практична конференція

АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА: ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ

**Новітні технології виробництва та
переробки продукції тваринництва**

31 жовтня 2019 року

**Біла Церква
2019**

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Даниленко А.С., академік НААН, д-р екон. наук, ректор університету, голова оргкомітету.

Варченко О.М., д-р екон. наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності, заступник голови оргкомітету.

Новак В.П., д-р біол. наук, професор, перший проректор.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук, професор, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності.

Іщенко Т.Д., канд. пед. наук, директор ДУ «НМЦ вищої та фахової перед вищої освіти».

Ровни П., професор, Словацький сільськогосподарський університет, м. Нітра.

Мерзлов С.В., д-р с.-г. наук, професор, декан біол.-технологічного факультету.

Фесенко В.Ф., канд. с.-г. наук, доцент, координатор НТТМ біол.-тех. ф-ту.

Вовкотруб Н.В., канд. вет. наук, доцент, начальник редакційно-видавничого відділу, відповідальний секретар.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук, доцент, завідувача відділу аспірантури та докторантури.

Царенко Т.М., канд. вет. наук, доцент, начальник відділу наукової та інноваційної діяльності.

Зубченко В.В., канд. екон. наук, начальник навчально-методичного відділу моніторингу якості освіти та виховної роботи.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, доцент, координатор НТТМ університету.

Новітні технології виробництва та переробки продукції тваринництва: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 31 жовтня 2019 р. м. Біла Церква. Біла Церква: БНАУ. 49 с.

виробництва молока, підтвердили переваги, за основними показниками якості роботи, доїльної установки типу "Паралель".

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Національний проект "Відроджене скотарство" (проект) Міністерство аграрної політики та продовольства України, НААН. К., 2011. 44 с.
2. Єдина комплексна стратегія та план дій розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на 2015-2020 роки / Міністерство аграрної політики та продовольства України – Режим доступу <https://minagro.gov.ua/ni-ole116025>
3. Луценко М.М. Дослідження процесу молоковіддачі у корів на різних доїльних установках / М.Луценко, Д.Зволейко// Науково-технічний бюлетень НААН, Ін-т тваринництва. Х., 2011. №104. 70–80 с.
4. Палій А. Вплив молокопровідних систем доїльних установок на споживчі показники молока / А. Палій // Тваринництво України. 2016. № 11–12. 20–22 с.
5. Правила машинного доїння корів / Фененко А.І. [та ін.]. Глеваха: ННЦ "ІМЕСГ", 2004. 37 с.

УДК 636. 5.033:619:614.9

КАРКАЧ П.М., канд. біол. наук

Kpm54@ukr.net

Білоцерківський національний аграрний університет

ДОБРОБУТ ТА ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО БРОЙЛЕРНОГО ВИРОБНИЦТВА

Розглянуто проблемні питання, що стосуються добробуту та проблем сучасного бройлерного виробництва. Поряд із значним прогресом в приростах живої маси та конверсії корму при вирощуванні курчат-бройлерів потребують уточнення та вдосконалення питання щодо щільності посадки, теплового стресу, систем вентиляції, стану підстилки, джерел та режимів освітлення, проблемами хвороб ніг і стану грудних м'язів, а також вирощування птиці без використання антибіотиків .

Ключові слова: курчата-бройлери, продуктивність, добробут, проблеми.

В останні роки у більшості громадян складається враження, що зростання продуктивності та економічної ефективності виробництва продукції птахівництва, в тому числі і м'яса курчат-бройлерів, пов'язане з зниженням добробуту птиці. В їх розумінні добробут можна розуміти як вільне життя птиці в умовах природного середовища. 82% громадян ЄС вважають, що добробут сільськогосподарських тварин має покращуватися в порівнянні з поточною ситуацією [5,9]. Особливо це актуально для домашньої птиці, тому що стандарти добробуту курей і бройлерів вважаються гіршими, ніж у інших сільськогосподарських тварин [6,10].

На сьогоднішній день промислове птахівництво досягло суттєвого прогресу як у напрямку підвищення продуктивності птиці, так і створенні оптимальних умов утримання та годівлі з елементами повної механізації та автоматизації виробничих процесів. Що стосується м'яса курчат-бройлерів, то, в порівнянні із яловичиною та свининою, бройлери мають найвищий показник конверсії корму, який складає 1,86 кг комбікорму на кг приросту живої маси [7].

Треба визнати, що при вирощуванні курчат-бройлерів на м'ясо є деякі проблеми, які потребують вирішення і стосуються як покращення добробуту курчат, так і підвищення економічних показників виробництва.

На жаль, недостатньо комплексних досліджень щодо щільності посадки птиці, які включають поведінку, продуктивність, загальний стан здоров'я, здоров'я ніг і смертності. Важливо, що вплив щільності необхідно оцінювати за кількома параметрами для визначення кращих стандартів цього нормативного показника [3].

Встановлено, що за темпами росту бройлерів збільшилася кількість метаболічного тепла, яке повинно бути вилученим від птиці. За оцінками науковців за останні 20 років кількість метаболічного тепла зросла на 30%. Руїнівні наслідки теплового стресу включають зниження споживання кормів, зниження кінцевої маси, проблеми з якістю м'яса, шлунково-кишкові проблеми і зниження імунітету. Щоб зменшити проблеми теплового стресу були серйозні зміни в проектуванні систем вентиляції пташників від звичайної до тунельної з фронтальним охолоджуючим протоком повітря. Швидкість руху повітря для бройлерів зросла з 350-400 фут3 до 700 фут3 за хвилину [2].

Іншою проблемою для бройлерів є стан підстилки, якість якої має суттєвий вплив на стан здоров'я ніг, природну поведінку та можливість так званого «купання» у підстилці. Занадто вологий підстилковий матеріал значно погіршує якість повітря, підвищує захворюваність скакальних суглобів ніг. Контроль вологості підстилки в умовах, коли сучасним бройлером споживається більше води, є основною функцією вентиляційної системи [2].

За останні декілька років змінилося ставлення до джерел освітлення пташників при вирощуванні курчат-бройлерів. Від традиційних, на той час, ламп розжарювання був перехід до компактних люмінесцентних і, останнім часом, до використання світлодіодних ліхтарів певного спектру і інтенсивності випромінювання, які сприяють значному скороченню витрат на електроенергію та покращенню добробуту птиці. При цьому використання переривчастих режимів освітлення при вирощуванні бройлерів підвищує ефективність годівлі та контроль за темпами приросту живої маси [8].

Інші проблеми, що викликають актуальну занепокоєність, є розвиток м'язової міопатії, включаючи білі смуги в грудних м'язах та «деревні груди». Дослідження в цьому напрямку направлені на вивчення етіології цього процесу, тому що ці міопатії пов'язані з благополуччям птиці та мають економічне значення, оскільки можуть впливати на зовнішній вигляд та якість м'яса.

Однією з найновіших проблем для бройлерів є інтерес споживачів до продуктів харчування, отриманих без антибіотиків. Хоча ці препарати не використовуються в медицині, є тиск споживачів щоб заборонити їх використання. Тому спірним є питання дотримання благополуччя та забезпечення належних умов вирощування без антибіотиків. [1]. Новий виклик направлений на пошук нових компонентів, в тому числі і природного

рослинного походження, які можуть компенсувати відсутність антибіотиків у схемі вирощування, зберегти здоров'я птиці і зберегти бройлерну індустрію конкурентоспроможною по всьому світу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Chapman, H. D., T. K. Jeffers, and R. B. Williams 2010. Forty years of monensin for the control of coccidiosis in poultry. *Poult. Sci.* 89:1788–1801.
2. Czarick, M., and B. Fairchild. 2010. Improved Growth Rates Can Make it Difficult to Control Litter Moisture. *Poultry Housing Tips*, University of Georgia, October 2010, Vol 27, No. 3.
3. Dawkins, M. S., C. A. Donnelly, and T. A. Jones. 2004. Chicken welfare is influenced more by housing conditions than by stocking density. *Nature*. 427:342–344.
4. De Jong, I. C., H. Gunnink, and J. Van Harn. 2014. Wet litter not only induces foot pad dermatitis but also reduces overall welfare, technical performance and carcass yield in broilers. *J. Appl. Poult. Res.* 23:51–58.
5. European Commission. 2016. Attitudes of Europeans towards animal welfare. Report. Special Eurobarometer 442 Wave EB. 84.4: doi:10.2875/ 884639.
6. European Commission. 2005. Attitudes of consumers towards the welfare of farmed animals. Report. Special Eurobarometer 229 Wave. 63.2:1–60.
7. National Chicken Council. 2015. Statistics: Broiler Performance <http://www.nationalchickencouncil.org/about-the-industry/statistics/u-s-broiler-performance/> viewed September, 2015.
8. Olanrewaju, H. A., Thaxton, J. P., Dozier, W. A., Purswell, J., W. B. Roush, W. B., Branton S. L. 2006. A review of lighting programs for broiler production. *Int. Poult. Sci.* 5:301–308.
9. Tuytens, F. A. M., F. Vanhonacker, E. van Poucke, and W. Verbeke. 2010. Quantitative verification of the correspondence between the Welfare Quality R _ operational definition of farm animal welfare and the opinion of Flemish farmers, citizens and vegetarians. *Livest. Sci.* 131:108–114.
10. Vanhonacker, F., W. Verbeke, E. van Poucke, S. Buijs, and F. Tuytens. 2009. Societal concern related to stocking density, pen size and group size in farm animal production. *Livest. Sci.* 123:16–22.

УДК 636.084.11/082.2

ФЕСЕНКО В.Ф., канд. с.-г. наук

fesenko_vasil@ukr.net

КУЗЬМЕНКО П.І., канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОДУКТИВНІ ЯКОСТІ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ ЗА ЗГОДОВУВАННЯ БОРОШНА КОНЮШИНИ

У тезах висвітлені питання експериментального обґрунтування можливості тривалого згодовування свиням сінного борошна конюшини, та у визначенні дози введення її до раціонів Для досягнення цієї мети були поставлені такі завдання: вивчити вплив згодовування сінного борошна конюшини при заміні нею концентрованих кормів на ріст та розвиток молодняку за живою масою та екстер'єрними промірами, вивчити гематологічні